
OBSAH

Předmluva	7
I. NOVÉ SVĚTOVÉ PROBLÉMY	17
Předpověď a skutečnost – Nové světové velmoci	
Hranice přírody	24
Exploze obyvatelstva pokračuje – Odhady OSN – Stěhování obyvatelstva – Oteplování ovzduší (skleníkový efekt) posiluje migrační tlak na Evropu – Možné sociální a politické důsledky globálního oteplování	
Před novými válkami	28
Velké proudy uprchlíků na konci 20. století – Úloha Spojených národů – Zásah v Kosovu: porušení Charty OSN – Zájmy zasahujících států – Nekonečné závody ve zbrojení – Kletba exportu zbraní – Hrozí „clash of civilisations“ (střet civilizací)? – Fundamentalismus na všech stranách – Odpovědnost světových náboženství	
Technologická a ekonomická globalizace	34
Hroživé zrychlení technického pokroku – Propojenost vědeckého výzkumu – Náskok USA – Internet jako rejdiště zločinu – Překonání času a prostoru – Příklad jihovýchodní Asie – Svízelný proces přizpůsobování rozvojových zemí – Nový konkurenční tlak ve starých průmyslových zemích – Omezování obchodu není řešení	
Dravčí kapitalismus	40
Spekulace po celé zeměkouli – Ztráta moci národních parlamentů a vlád – Nebezpečné kolísání směnných kurzů – Mezinárodní měnový fond: od pořádkového činitele k prodloužené ruce USA – Nezbytnost nové globální finanční architektury – Fuzionitis a akciová hysterie – Pohoršující působení kapitalismu	
Dominující postavení Ameriky	50
Nepostižitelnost americké zahraniční politiky – Pokusy o sblížení a hrozby Rusku a Číně – Nezájem Američanů o zahraniční politiku – Jejich vědomí národního poslání – Takzvané „no-	

vé NATO“ – Hrozící zájmové konflikty s evropskými spojenci – Americká pseudokultura – Moc mediálních koncernů – Vítězné tažení americké angličtiny

II. APELY NA EVROPU 57

Střídání generací: jiné chápání dějin – Pohled do roku 2025 – Možnosti a rizika nejbližší budoucnosti

Nezbytné spojení evropských zájmů 62

Dvě podmínky budoucí pomoci rozvojovým zemím – Od konference na ochranu klimatu až po globální energetickou politiku – K historii vzniku eura – Význam společné měnové a finanční politiky – Nové uspořádání celosvětových finančních trhů – Příklad Airbusu a Evropské kosmické agentury – Spolupráce ve zbrojení

Protichůdné bezpečnostní zájmy Evropy a Ameriky 69

Bezpečnostní zájmy Evropy jsou geograficky omezeny – Kdy a kde mají být nasazeni vojáci NATO – Balkán jako příklad – Krátký historický nástin – Podivný průběh hranic určených Daytonskou dohodou – Intervence není trvalé řešení – Bezstarostná dominance Američanů – Smlouva dva plus čtyři

Nebezpečný sklon k centralismu 76

Mnohé problémy EU jsou domácího původu – Naléhavost institucionálních reforem – Změň směrnice a předpisů – Karanténa Rakouska: trapné vměšování – Papírová záplava – Evropská rada jako razítkovací stroj byrokratů – Je třeba vrátit kompetenci národním parlamentům a vládám! – Sociální problémy členských států nemohou být řešeny jednotně – EU nesmí podrýt národní státy

Krátce o nacionalismu..... 82

Vlastenectví je nutné, přehnaný nacionalismus musí být potírán – Jenom v rámci EU jsme schopni čelit této výzvě – Rozvoj EU je v národním zájmu členských států... obzvláště Německa

III. POZVOLNÝ ROZVOJ EVROPSKÉ UNIE 85

Myšlenka sjednocené Evropy v průběhu staletí – Dva velcí inspirátoři: Winston Churchill a Jean Monnet – Dva nejdůležitější strategické motivy na počátku integračního procesu

Podezřelí Němci	90
Vzájemné karikování při traktování národních charakterů – Helmut Kohl a hranice na Odře a Nise – Problematická geografická centrální poloha Německa – Obavy sousedů	
Krok za krokem	93
Zpětný pohled na půl století evropské integrace – Tři strategické principy na počátku 21. století – Krize EU od jejího počátku – Dosavadní úspěch je důvod k hrdosti, ale nikoliv ke spokojenosti	
Ani spolkový stát, ani konfederace států, nýbrž unie	98
Princip jednomyslnosti aneb kdo vládne v EU? – Zbytečná diskuse o cíli a účelu EU – Proč není pojem „Spojené státy evropské“ v politickém ohledu příliš užitečný – Princip subsidiarity – Patnáct států, dvanáct jazyků – Role tlumočnicků – Nadvláda angličtiny jako pracovní řeči	
Národní identita a nadnárodní integrace	105
Národní svéráz má vysokou hodnotu, je však zároveň překážkou integrace – Zvláštní role Anglie – Nástupci de Gaulla – Holanďané: téměř ideální Evropané – Bilance vztahu Němců ke sjednocování Evropy – Itálie: angažovaná od samého začátku	
Nové členské státy	112
Dvanáct kandidátů na členství – Podmínky a problémy – Polsko musí náležet k těm prvním – EU nesmí dovolit připojení ohnisek nepokojů – Pořadí vstupu jednotlivých zemí není zatím definitivně určeno – K reformě EU musí dojít před přijetím nových členů	
Vnitřní reformy	119
Nebezpečí ustrnutí – Nové rozdělení hlasů, nové postupy při přijímání usnesení – Princip jednomyslnosti musí být drasticky omezen – Totéž platí i o počtu členů Komise – Všechny smluvní texty patří do jednoho dokumentu... a musí být shrnuty do souvislého textu – Při diskusi o Chartě základních práv a Sociální chartě je třeba opatrnosti – Počet rad ministrů je třeba omezit	
Akceschopnost navenek	126
Zahraniční politika se vymyká rozsáhlejšímu regulování – Mnohem důležitější je co největší soulad zásadních směrnic – Kdo je však kompetentní? – Křížení zájmů EU, NATO a ZEU – Evropská bezpečnostní a obranná iniciativa (ESDI) – Převa-	

ha USA – Potenciální zájmové konflikty s Washingtonem –
Velitelská struktura NATO

Po prvním desetiletí 133
Tři úkoly, které si EU sama vytyčila – Mluvit jednotně – Nezávislost na USA – Společné stanovisko vůči Číně a Rusku... a také v OSN – Pragmatismus místo utopie – Dvourychlostní Evropa? – Různé geometrie – Návrhy Jacquesa Delorse – Německo-francouzský tandem – Jádru uvnitř EU a vnější okruh přidružených států – Musí být rozšířena práva a funkce Evropského parlamentu – EU bude i nadále dynamická – Není důvod ke skepsi

IV. SPOLEČNÁ PODSTATA 145
Evropa vlastní – Kulturní identita Evropanů – Proč se některé národy na této identitě podílejí méně – Není pochyb o Polácích, Maďarech, Česích a o třech pobaltských národech

Svébytná ruská kultura 151
Hudba, literatura a dějiny – Politické, ekonomické a sociální problémy jako dědictví komunistického panství – Rady ze Západu jsou nežádoucí – Rusko zůstane světovou velmocí

Sousedství s islámem 155
Córdobský chalífát – 300 milionů muslimů v sousedství Evropy – Vzájemné předsudky – Proč Turecko nepatří do Evropské unie – Geopolitické aspekty – Náboženský fundamentalismus – Nestabilní politické poměry – Výzva k toleranci

Duchovní Evropa v epoše kapitalismu 161
Evropské ideologie – Základní společenské hodnoty – Kapitalismus potřebuje řád a morální „spoutání“ – Demokracie potřebuje vedení – Osobní hodnověrnost – Výchova nejen prostřednictvím televize! – Evropská etika

Může Evropská unie splnit očekávání svých občanů? 166
Velké naděje občanů nově přistupujících států – Skepse v Unii – Je nezbytný realismus politiků – Role národních států a evropská identita – Výzva k mediálním koncernům

Dvacet tezí a osobní vyznání 171

Slovo na závěr 177